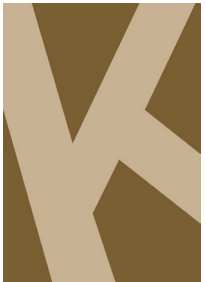

UPPHANDLING 2023 TCYK

Ulf Karlberg

Trädgårdsutbildning Önnestad

40 veckors grundläggande utbildning

Högre Specialkurs Alnarp

40 veckors utbildning även kallad "Förmansutbildning"

Trädgårdstekniker Alnarp

40 veckors utbildning

Sektionschef Helsingborgs Stad

10 år dåvarande Parkförvaltningen

Eget företag markanläggning grönyteskötsel

25 år som entreprenör

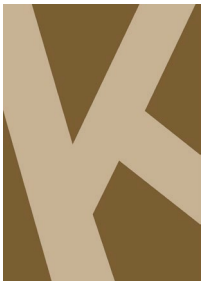
2012 sålde jag företaget Väla Mark & Trädgård AB ca 60 st anställda.

Eget företag konsult

10 år som konsult, utbildare, kalkylering, upphandlingar, LOU, mentor, styrelsearbete, inhyrd VD, chef, styrelseledamot

Trädgårdsanläggarna Sverige, ledningsgrupps representant i bransch utbildningar och **har ett genuint intresse för branschen.**

PRESENTATION ULF KARLBERG

UPPHANDLING I STOCKHOLMSOMRÅDET 2023

FOKUS ÄR TCYK OCH HUR/OM DET PÅVERKAR?

KOMMUNALT BOSTADSBOLAG

Entreprenaden omfattar yttre skötsel (skötsel av grönytor samt snöröjning).

Fast ersättning för beredskap.

Inget index första året därefter entr.index - trädgårdsarbete

TCYK yrkesbevis eller likvärdigt branschmässigt utbildningsbevis avseende skötsel och förvaltning av utemiljö.

Mervärdesavdrag

LAGEN OM OFFENTLIG UPPHANDLING (LOU)

ABFF 15 i enlighet med Aff, ändringar och tillägg framgår av kontraktet.

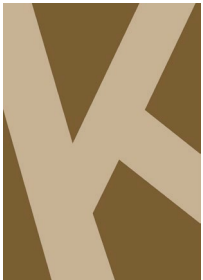
Kontraktstid (möjlighet 4 år)
Detta avtal gäller från och med beräknat startdatum 2023-11-02 till och med 2024-11-03.
Därutöver förlängs avtalet med ytterligare ett år och sedan ytterligare två år om inte beställaren meddelat om uppsägning senast tre månader innan avtalstidens utgång. Avtalet gäller således som längst till 2027-11-03.

ENTREPRENADFORM

Entreprenadformen är en kombination av utförandeentreprenad och funktionsentreprenad.

Entreprenaden omfattar yttre skötsel (skötsel av vegetationsytor samt snöröjning med mera) i enligt nedan:

- Skötsel av gräsytor och planteringar under växtsäsongen inklusive ogrärensning av hårdgjorda ytor och vårstädning.
- Snö- och halkbekämpning inom bostadsområdet inklusive sandsopning och sandupptagning samt vårstädning av hårdgjorda ytor.

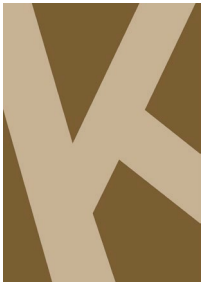
Bostäder AB

Upphandlingsföreskrifter

Avseende

Yttre Skötsel för L&F Bostäder AB

Diarienummer: T23-0089

UPPHANDLINGSFÖRESKRIFTER

UF3.5.1.1 PRÖVNING AV KRAV SOM SKA UPPFYLLAS AV ANBUDSGIVARE (LEVERANTÖRSKVALIFICERING)

Personalens kompetens

Nedan anges de krav som ställs på anbudsgivarens personal i föreslagna projektorganisation. Föreslagna personer får efter anbudsförfarandet endast bytas ut på grund av tvingande omständigheter och ersättare ska uppfylla samtliga krav som ställs avseende ifrågavarande person. Eventuellt utbyte av person ska skriftligen godkännas av beställaren.

Utförande personal – Arbete i vegetationsytor

Anbudsgivaren ska ha tillgång till **minst fem (5) namngivna personer** avseende utförande av skötsel av vegetationsytor. De personer som anges i anbudet ska användas vid uppdragets utförande. Personal som ska utföra arbete beskrivit under SD3, vegetationsytor (**förutom vår- och höststädning**) i bilaga "tjänstebeskrivning" ska **inneha nedanstående kompetens och erfarenhet:**

UPPHANDLINGSFÖRESKRIFTER

UF3.5.1.1 PRÖVNING AV KRAV SOM SKA UPPFYLLAS AV ANBUDSGIVARE (LEVERANTÖRSKVALIFICERING)

Utförande personal – Arbete i vegetationsytor (fortsättning)

...ska inneha nedanstående kompetens och erfarenhet:

- Minst tre (3) års erfarenhet av arbete i uppdrag som omfattar arbeten som beskrivs under SD3, Vegetationsytor i bilaga "tjänstebeskrivning" samt,
- Dokumenterad utbildning: Minst ha dokumenterad utbildning omfattande 30 veckor med inriktning på trädgårdsskötsel,

Alternativt

Inneha TCYK:s yrkesbevis 1 - "skötsel och förvaltning av utemiljö", eller likvärdigt
branschmässigt utbildningsbevis avseende skötsel och förvaltning av utemiljö.

Kravuppfyllnad för respektive namngiven utförande personal ska tydligt framgå av inlämnat CV.

Utbildningsbevis ska bifogas anbudet för respektive utförande personal.

ENTREPRENÖRS PERSPEKTIVET

UF3.5.1.1 PRÖVNING AV KRAV SOM SKA UPPFYLLAS AV ANBUDSGIVARE (LEVERANTÖRSKVALIFICERING)

Detta "stänger" ute många företag, 5 namngivna personer med en trädgårdsutbildning på 30 veckor eller TCYK "Skötsel och förvaltning av utemiljö" som skall vara "låsta" till en entreprenad gällande grönyteskötsel bostadsgårdar känns som överdrivet när det gäller kompetens kravet.

Utförande personal – Arbeta i vegetationsytor

- Minst tre (3) års erfarenhet av arbete i uppdrag som omfattar arbeten som beskrivs under SD3, Vegetationsytor i bilaga "tjänstebeskrivning" samt,
- Dokumenterad utbildning: Minst ha dokumenterad utbildning omfattande 30 veckor med inriktning på trädgårdsskötsel,

Alternativt

Inneha TCYK:s yrkesbevis 1 - "skötsel och förvaltning av utemiljö", eller likvärdigt branschmässigt utbildningsbevis avseende skötsel och förvaltning av utemiljö.

ENTREPRENÖRS PERSPEKTIVET

UF3.5.1.1 PRÖVNING AV KRAV SOM SKA UPPFYLLAS AV ANBUDSGIVARE (LEVERANTÖRSKVALIFICERING)

Tjänstebeskrivning

SD	Utemiljö
SD3	Vegetationsytor
	Vegetationsytor är: gräsytor, planteringsytor & växter. <u>Förutsättningar för tjänsten</u> All skötsel av vegetationsytor ska utföras fackmässigt. Vid ogräsbekämpning/luckring får förvaltningsobjektets rötter inte skadas. Vid beskärning ska hänsyn tas till växten så att ett för arten karakteristiskt växtsätt bibehålles. Beskärning ska utföras vid den tidpunkt som är mest gynnsam för respektive art.

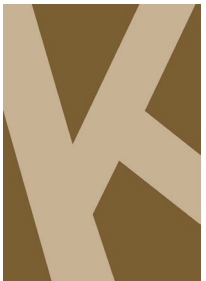
Personal som ska utföra arbete beskrivit under SD3, vegetationsytor (förutom vår- och höststädning) i bilaga ”tjänstebeskrivning ?

Vad tog vår och höststädningen vägen ? Även nämns SD2 och SD3 felaktigt.

Som entreprenören får vi vara vaksamma på felen i förfrågningsunderlaget!

Vårt ”verktyg” är frågor & svar, om inte beställaren svarar;

Svar: Läs handlingarna.

UPPHANDLINGSFÖRESKRIFTER

UF3.5.1.1 PRÖVNING AV KRAV SOM SKA UPPFYLLAS AV ANBUDSGIVARE (LEVERANTÖRSKVALIFICERING)

Förstärkningsresurser

För ovan redovisade personalkompetenser ska anbudsgivaren vid behov kunna tillhandahålla flera personer med likartad kompetens. Förlust av enskild person får inte medföra att anbudsgivarens möjligheter att utföra tillhandahållen kompetens eller resurs påverkas.

Anbudsgivaren ska i anbud ange förstärkningsresurs avseende arbetsledare, som uppfyller ovan ställt krav på arbetsledare. Som bevis på ovan ställt krav skall anbudsgivaren namnge samt på beställarens anmodan inom senast tre (3) dagar uppvisa CV för biträdande arbetsledare/förstärkningsresurs.

ENTREPRENÖRS PERSPEKTIVET

UF3.5.1.1 PRÖVNING AV KRAV SOM SKA UPPFYLLAS AV ANBUDSGIVARE (LEVERANTÖRSKVALIFICERING)

Här har inte upphandlaren haft koll vad detta innebär för entreprenören, texten innebär att entreprenören behöver dubbla sitt åtagande gällande personal för utförande av skötsel av vegetationsytor med antingen 30 veckors Trädgårdsskötsel eller TCYK Yrkesbevis 1 "Skötsel och förvaltning av utemiljö"

Förstärkningsresurser

För ovan redovisade personalkompetenser ska anbudsgivaren vid behov kunna tillhandahålla flera personer med likartad kompetens. Förlust av enskild person får inte medföra att anbudsgivarens möjligheter att utföra tillhandahållen kompetens eller resurs påverkas.

UPPHANDLINGSFÖRESKRIFTER

UF3.5.2.2 UTVÄRDERINGSKRITERIER

Bör-krav; Utförande personal - utbildning avseende beskärning och trädvård

Om utförande personal avseende arbete beskrivit under SD3, vegetationsytor (förutom vår- och höststädning) har utbildning avseende beskärning och trädvård tilldelas mervärdesavdrag om 10 000 kr på anbudssumman per utförande personal som innehar sådan utbildning. För att tilldelas mervärde ska utförande personal:

- Inneha yrkesbevis 9 – Beskärning och trädvård enligt TCYK, eller likvärdigt branschmässigt utbildningsbevis avseende beskärning och trädvård,

Som bevis på ovan bifogas TCYK yrkesbevis/kvalifikationsbevis per utförande personal som uppfyller ovan krav.

ENTREPRENÖRS PERSPEKTIVET

UF3.5.2.2 UTVÄRDERINGSKRITERIER

Detta är en alldeles för lågt mervärdesavdrag på en upphandling där anbudspriset är ca 5 000 000 SEK, 5 namngivna personer som uppfyller deras kompetenskrav ger alltså ett mervärdesavdrag på 50 000:-, att notera är att 5 personer med den kompetensen är "överkurs" på just denna entreprenaden.

Bör-krav; Utförande personal - utbildning avseende beskärning och trädvård

Om utförande personal avseende arbete beskrivit under SD3, vegetationsytor (förutom vår- och höststädning) har utbildning avseende beskärning och trädvård tilldelas mervärdesavdrag om 10 000 kr på anbudssumman per utförande personal som innehar sådan utbildning. För att tilldelas mervärde ska utförande personal:

- Inneha yrkesbevis 9 – Beskärning och trädvård enligt TCYK, eller likvärdigt branschmässigt utbildningsbevis avseende beskärning och trädvård,

UPPHANDLING I STOCKHOLMSOMRÅDET 2023

TILLDELNINGSBESLUT - YTTRE SKÖTSEL BILAGA, UPPHANDLINGSRAPPORT – YTTRE SKÖTSEL

#	Anbudsgivare	
1	Sköna Trädgårdar AB	Anbudsgivare 1 vidare till nästa steg.
2	Trädgård & Markskötsel AB	Anbudsgivare 2 klarade ej kvalificeringskraven och går ej vidare.
3	Markkompaniet STHLM AB	Anbudsgivare 3 vidare till nästa steg.
4	Sthlm Utemiljö AB	Anbudsgivare 4 klarade ej kvalificeringskraven och går ej vidare.
5	Stenfast AB	Anbudsgivare 5 vidare till nästa steg.
6	Årsta Entreprenad AB	Anbudsgivare 6 klarade ej kvalificeringskraven och går ej vidare.

UPPHANDLING I STOCKHOLMSOMRÅDET 2023

TILLDELNINGSBESLUT - YTTRE SKÖTSEL BILAGA, UPPHANDLINGSRAPPORT – YTTRE SKÖTSEL

Utvärdering

Av upphandlingsföreskrifterna framgår:

Det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga utifrån kvalitet och pris kommer att antas.

Följande kvalitetsfaktorer har varit föremål för bedömning:

- Bör-krav; Utförande personal - utbildning avseende beskärning och trädvård
- Bör-krav – Fordon i entreprenaden, förbrukning, utsläpp, m.m.
- Genomförandebeskrivning

Rangordnad tilldelning

Avtal tecknas med en leverantör.

UPPHANDLING I STOCKHOLMSOMRÅDET 2023

TILLDELNINGSBESLUT - YTTRE SKÖTSEL BILAGA, UPPHANDLINGSRAPPORT – YTTRE SKÖTSEL

1.5.2.1 Sammanställning utvärdering

#	Anbudsgivare	Anbudspris	Mervärdesavdrag	Utvärderingssumma
1	Sköna Trädgårdar AB	5 558 000 SEK	1 030 000 SEK	4 528 000 SEK
3	Markbolaget STHLM AB	4 525 000 SEK	1 000 000 SEK	3 525 000 SEK
5	Stenfast AB	5 063 000 SEK	970 000 SEK	4 093 000 SEK

ENTREPRENÖRENS SYNPUNKTER

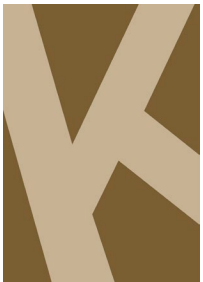
Som så många andra upphandlingar undrar vi varför det fortfarande är så många fel i förfrågningsunderlagen?

I denna upphandlingen har vi bara fokuserat på TCYK.

Men där är många andra felaktigheter i denna upphandling som vi inte har berört.

Att göra fel och ”komma undan med det” det är ofta förbehållet beställaren/upphandlaren, entreprenören blir ofta förkastad.

Jag frågade AI och här svaret;

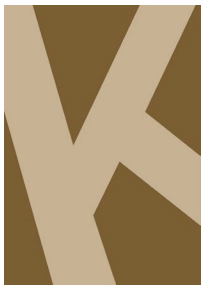

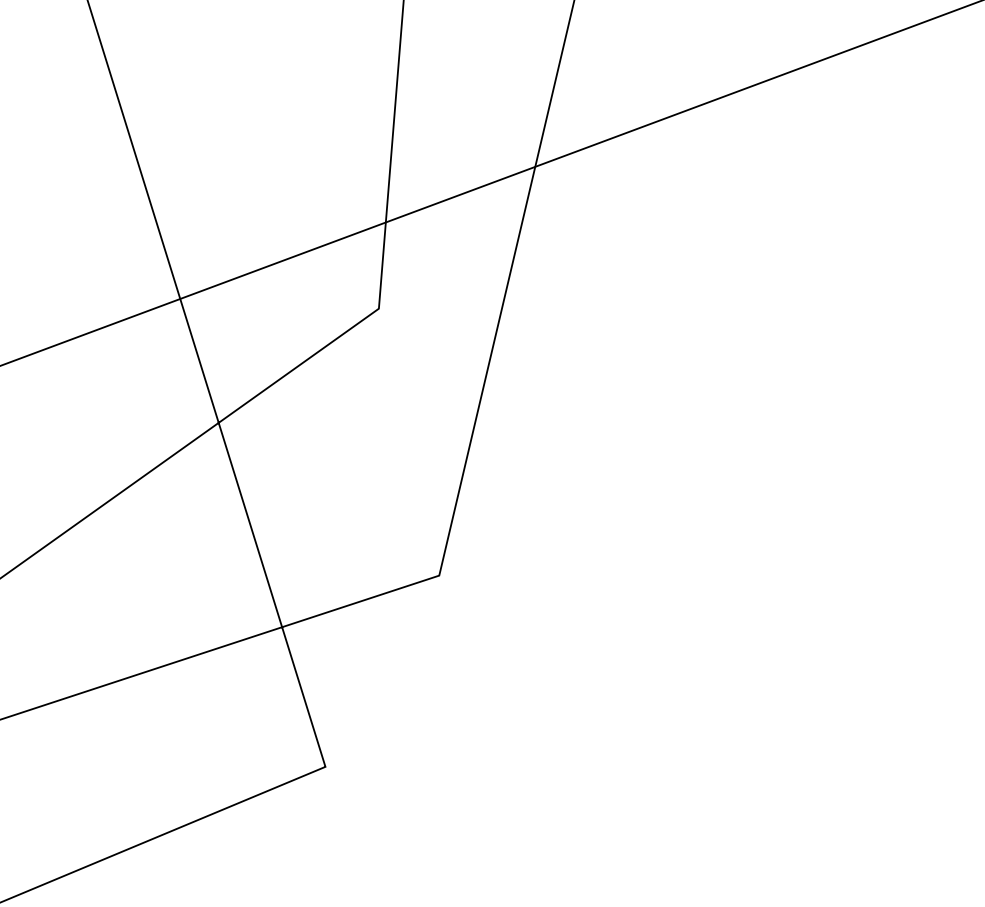
AI uttalar sig;

Det är svårt att säga varför det fortfarande är så många fel i förfrågningsunderlagen i upphandlingar, men det kan bero på flera faktorer. Det kan vara att upphandlande myndigheter och organisationer inte har tillräcklig kunskap eller resurser för att skapa korrekta och rättvisa upphandlingsdokument. Det kan också vara en bristande dialog mellan upphandlande myndigheter och entreprenörer, vilket leder till att kraven inte är tillräckligt tydliga eller överensstämmer med verkligheten för entreprenörerna.

Det är också värt att notera att när entreprenörer begår fel eller inte uppfyller kraven i en upphandling tenderar de ofta att bli uteslutna eller förkastade, medan upphandlande myndigheter ibland kan komma undan med att ha bristfälliga dokument. Det är viktigt att både upphandlande myndigheter och entreprenörer har rätt till en rättvis och korrekt upphandlingsprocess, och det kräver ett tätt samarbete och tydliga riktlinjer för alla parter involverade.

ULF KARLBERG
KARLBERG KONSULT AB

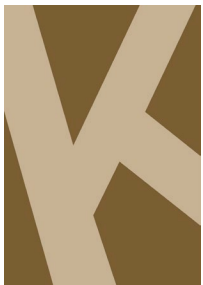

TCYK i förfrågningsunderlag

Under åren har jag sett många upphandlingar runt om i Sverige där förfrågningsunderlaget med handlingar har haft med TCYK men oftast med tillägget;

- TCYK eller likvärdigt
- Yrkesbevis är meriterande
- Premieras vid utvärdering

Här kommer några exempel;

ULF KARLBERG
KARLBERG KONSULT AB

Upphandling av markskötsel och vinterrenhållning för Familjebostäder

ÖVERGRIPANDE TJÄNSTEKRAV S1 – S6

S4.1	KOMPETENS OCH BEHÖRIGHET		
2	<p>Krav på personal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personal ska ha erforderlig kunskap i de arbetsuppgifter som ska utföras samt minst 3 års erfarenhet av liknande uppdrag. Undantag från kravet på kunskap och erfarenhet gäller personer som alltid arbetar tillsammans med person som har erforderlig kunskap och erfarenhet. • Minst en person i varje arbetslag som utför uppgifter i denna entreprenad ska ha utbildning motsvarande trädgårdsskola på gymnasienivå eller yrkesbevis enligt TCYK. <u>Likvärdig kompetens, som utbildningskravet ovan, kan anses uppfyllas om person har minst 5 års arbetslivserfarenhet av arbete som har motsvarande inriktning på skötsel som denna entreprenad.</u>	L	F

	Dokument
	Projektname Upphandling Ramavtal för Markarbeten

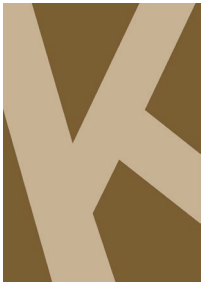
ADMINSTRATIVA FÖRESKRIFTER

Arbetsledare Mark, gata, VA

Arbetsledare med erfarenhet från mark, gata, VA med kunnande om krav på beläggningar, bärlager, underhåll mm relaterat till publika markanläggningar.

Arbetsledaren Mark skall ha följande kompetens:

- Minst fem (5) års erfarenhet mark-, gata, VA och/eller anläggningsarbeten, inom den senaste 10-årsperioden.
- Minst två (2) års erfarenhet av arbetsledning av mark-, gata, VA och/eller anläggningsarbeten.
- Yrkesbevis inom anläggning/skötsel, **TCYK**, premieras vid utvärdering.

ADMINISTRATIVA FÖRESKRIFTER

Projekt:

Ramavtal
Markentreprenader

Arbetsledare

Arbetsledaren **skall** ha följande kompetens:

- Minst fem (5) års erfarenhet trädgård- mark- och/eller anläggningsarbeten, inom den senaste 10-årsperioden.
- Minst två (2) års erfarenhet av arbetsledning av trädgård- mark- och/eller anläggningsarbeten.
- **Yrkesbevis inom anläggning/skötsel, TCYK.**
- Innehar certifikat som BAS-U och BAS-P.
- Anbudsgivaren ska ange en (1) namngiven arbetsledare.
- Skall behärska svenska språket i tal och skrift.

Yrkesarbetare

Minst fyra yrkesarbetare **ska** ha dokumenterad relevant yrkeskompetens och erfarenhet av trädgård- mark- eller anläggningsarbeten, vilket styrks genom ett **yrkesbevis inom anläggning/skötsel, TCYK.**

Yrkesarbetare kan vara samma person som en av arbetsledarna.

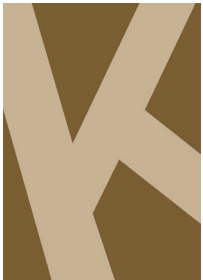

Skötselmanual

MARKSKÖTSELENTREPRENAD

Prydnadsplantering (T1.1221)

- Allt beskärningsarbete skall utföras så att varje växts arttypiska karaktär bevaras. Inga kvarlämnade tappar eller fula beskärningssnitt accepteras. Dessa arbeten **skall** utföras av en **person med TCYK kompetens inom beskärning.**
- Kompletteringsplantering av borttagna döda och skadade växter skall ske 1 gång/växtsäsong. Nyplanterat växtmaterial skall bevattnas under etableringstiden. Beställaren bekostar växtmaterialet.

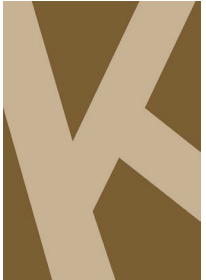
KOMMUNFASTIGHETER

3.3.2 Kompetenskrav

Företaget och arbetsledningen ska ha erfarenhet med arbete som ~~diplomerad~~ markanläggare som verifieras genom **TCYK eller likvärdigt yrkesbevis**. Ombud och arbetsledning ska ha utbildning i markbyggnad, marklära, växtfysiologi och växtkännedom. Även meriterande om flera i företaget är utbildade. CV skall bifogas på arbetsledning och ombud.

Företagets personal ska kunna arbeta självständigt efter muntliga eller skriftliga anvisningar (t.ex. skötselplan, ritningar samt övrig skriftlig dokumentation) på svenska, CV för den personal som är tänkta att arbeta i detta uppdrag skall bifogas.

Entreprenör skall ha kunskap och kunna utföra olika typer av anläggningsarbeten och växtbäddar. Entreprenören skall kunna göra mottagningskontroll av växtmaterial enligt GRO:s krav samt omhänderta och plantera levererat växtmaterial på ett korrekt sätt. Entreprenören skall ha kunskap i anläggning av kall- och bruksmurar, terrängtrappor samt sättning av gatsten och natursten. Verifierad utbildning, yrkesbevis är meriterande i alla moment.

EGNAHEMS BOLAGET

Förfrågningsunderlag

Upphandling

Trädgårdsanläggning

(LH) 14/19

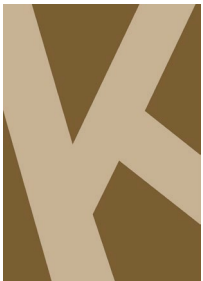
2.2.4 Trädgårdsanläggning/beskäring

Vid anläggning av planteringsytor samt beskärning av buskar och träd skall personal inneha relevant yrkesbevis för dessa arbeten, intyg på 2 personer med trädgårdskompetens skall bifogas anbudet. Av intyget skall framgå: TCYK-kompetens eller likvärdigt. Referensplats vilken visar personalens kompetens inom beskärning (JAS). Beskriv, för upphandlingen, aktuell personals kompetens/kännedom om Modified Lorette System.

Endast erfarenhet godkännes ej.

Personal angiven i anbudet/intyget skall utföra arbetena på plats under avtalstiden. Byte av personal får endast ske med beställarens godkännande.

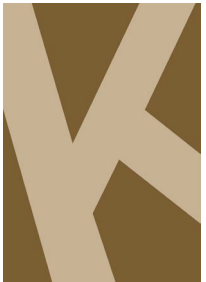

Modified Lorette System (även kallat "open center" eller "vase shape" på engelska) är en beskärningsteknik som används för att forma fruktträd och andra träd som ska vara en del av landskapet.

Syftet med tekniken är att skapa ett träd med en stark stomme och öppen mitt, där grenarna växer utåt från stammen. Detta hjälper till att maximera solbelysningen och luftcirkulationen i trädkronan, vilket kan bidra till högre avkastning på frukten och en minskning av sjukdomar i trädet.

Metoden innebär att man skär av huvudstammen vid ett visst höjd och förkortar de kvarvarande grenarna för att skapa en öppen struktur i trädkronan. Man fortsätter sedan att ta bort de grenar som korsar varandra eller växer inåt i kronan för att ge varje gren mer utrymme och solbelysning.

Till skillnad från andra beskärningstekniker som syftar till att skapa en styv och centrerad struktur på trädet, ger Modified Lorette System trädet en naturlig, organisk form som smälter in i landskapet. Tekniken är vanligtvis lämplig för äppelträd, päronträd, plommonträd och persikoträd.

| Yttre Skötsel

Övergripande tjänstekrav S1-S6

		Ansvar	Ersättning
5	Arbetsledaren skall vara tillgänglig under normal arbetstid dvs. mellan kl. 07.00 och 16.00.		
S4.1	KOMPETENS OCH BEHÖRIGHET	L	F
1	Personal inklusive personal hos UL ska ha erforderlig kompetens, erfarenhet, behörighet och språkkunskap för sina arbetsuppgifter.		
2	Personal som utför besöksarbeten ska ha yrkesbevis enligt TCYK eller likvärdig. Yrkesbevis skall kunna uppvisas vid anmodan under kontraktstiden.		

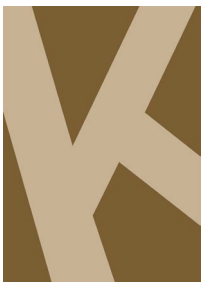

Fastigheter

| Drift och underhåll av utemiljö

Övergripande tjänstekrav S1-S6

		Ansvar	Ersättning
2	De som utför arbetet inom entreprenaden ska kunna uppvisa bevis på genomgången grundläggande extern eller intern utbildning i markskötsel samt erfarenhet av de arbetsuppgifter som utförs.	L	F
3	Personal ska vara väl förtrogen med de maskiner och redskap som används.	L	F
4	Inom varje arbetslag ska finnas någon med tvåårig trädgårdsutbildning.	L	F
5	Ansvarig arbetsledning ska ha minst tvåårig trädgårdsskola eller motsvarande dokumenterad kunskap som godkänts av B, t ex flera genomgångna kurser som ger TCYK yrkesbevis. Ansvarig arbetsledning ska ha minst tre (3) års erfarenhet av liknande uppgifter.	L	F
6	Trädbeskrning ska utföras av person med yrkesbevis i beskärning och trädvård.	L	F

Tack så mycket för er uppmärksamhet

ULF KARLBERG

